

E g g o

for rasjonell egeninteresse

Pris kr. 2.- Nr.1 1975

En introduksjon ;

Hva vil Ego ?

Kan man gjøre krav på å ha fornuften og de fem sanser i behold når man døper et tidsskrift "EGO"? Hvorfor skremme bort eventuelle lesere ved å anvende et ord med en så odios klang - og dertil understreke dette med begrepet *rasjonell egeninteresse?*

Fra livets begynnelse er vi alle blitt innpodet menneskets dulgte natur av hemningsløs ondskap. "Alle er vi født i 'synd'" postulerer et kjent verk.

For å bøte på denne diabolske side av vår menneskenatur oppdras vi til et liv i selvfornektelse, selvfornedrelse, offer og oppgivelse. Vi lærer at livets høyeste etiske mål er å tjene sin neste, folket, staten, paven, kongen, Gud, - eller hva som helst annet og hvem som helst andre enn seg selv og sitt eget korte liv. Den ytterste konsekvens av dette er manifestert i alle historiens blodige totalitære samfunn.

Vi deler ikke dette syn på mennesket. Vi deler ikke denne etikk! - Vi ser mennesket som et mål i seg selv, og ikke som et middel til andre mål. Vi akter å angripe alle de kollektivistiske dogmer som forårsaker skyldfølelse, angst og sinne hos mennesker som konfronteres med ordene EGO og *rasjonell egeninteresse*.

EGO springer ut fra "Foreningen for Studium av Objektivismen". Medlemmenes felles-interesse er at deres livssyn faller sammen med den amerikanske forfatterinne *Ayn Rand's* filosofi; *Objektivismen*. Ayn Rand konstaterer at Objektivismen bryter med to og et halvt tusen års filosofiske tradisjon.

En mer inngående presentasjon av Objektivismen, dens premisser innhold og konsekvenser, vil bli gitt i denne og de kommende utgaver av EGO via mange forskjellige typer artikler. Hovedvekten av denne presentasjonen vil ligge i artikler som behandler spesielle områder av politisk,

økonomisk, sosial og kulturell karakter. Disse artikler vil ofte ledsages av henvisninger til spesielle verker av Ayn Rand og andre forfattere, for den som ønsker mer enn rudimentære kunnskaper om de behandlede emner.

EGO vil altså ikke forsøke å gi en fullstendig fremstilling av Objektivisme, da dette kun innebærer reproduksjon av eksisterende verker som taler for seg selv.

Vår hovedoppgave er derimot å fjerne stengslene til en mengde avsperrede og forbudte hvelv i den menneskelige bevissthet og begrepsverden. Siden må den enkelte selv finne det eksakte innhold og dets betydning, når - og hvis - man ønsker.

Det bør påpekes at vi ikke er representanter for Ayn Rand, Objektivisme, eller noen annen person eller bevegelse. Vi representerer hver for oss kun oss selv. Vårt mål er en etikk og samfunnsform i tråd med den virkelige menneskenatur, og vi anser Objektivistisk idélære parallell med dette mål - som en av de viktigste blant flere komponenter.

Hvor plasserer så dette EGO politisk? Politikk som sådan er ikke vår hovedinteresse, - men i kraft av sin opprinnelige og egentlige filosofiske-etiske natur vil selvfølgelig politikk innta en stor plass innen disse rammer.

Det eneste kjente politiske system som harmonerer med mennesket som et (rasjonelt) fornuftsvesen er *Laissez-Faire-kapitalisme*, - historiens ikke bare mest vellykkede politiske system, men - viktigst - historiens eneste moralske system. Vi slutter oss til Ayn Rand når hun sier: *Vi kjemper for det filosofiske og moralske fundament Kapitalismen aldri hadde, og uten hvilket den var dømt til å gå til grunne. Vi er ikke konservative. Vi er radikalere for kapitalismen.*

Kunstideologisk oppklaring:

HVORFOR SLAKTES FJERNSTYNSSTEATRET ?

Av Kirsti Minsaas

De heftige debatter omkring fjernsynsteatrets reportarvalg er symptomatiske for vår tids kunstdebatt. De beveger seg på et trivielt og emosjonelt plan og blir ikke underbygget av et grunnleggende og prinsipielt kunst- og livssyn.

Argumentene mot fjernsynsteatret har hovedsaklig gått ut på at reportaret er for ensidig "seriøst", for "avansert" og uforståelig for folk flest, at man savner en "lyserer" og "letterer" side og at komedier og populære klassikere er for dårlig representert.

Hva innebærer egentlig denne reaksjon? Den springer ikke nødvendigvis ut fra et ensidig behov for overfladiske lystspill og annen lett tilgjengelig dramatik. Den skyldes også, om enn ubevisst og i rudimentære former, et dypere og mer fundamentalt element i menneskets kunstbehov, og der ved berører vi det sentrale i kunstens funksjon og berettigelse overhodet.

Det typiske ved fjernsynsteatrets reportar er ikke at det ikke spilles lystspill eller klassikere, men at det i overveiende grad spilles en dramatik preget av svartsyn og pessimisme, en dramatik som stiller det grå, det håpløse, det irrasjonelle, det absurde og det groteske i fokus. Dette gjelder i særlig grad den moderne dramatik, men også tildels klassikerne, og i like stor utstrekning den seriøse del av reportaret som den komiske, da sistnevnte fortrinnsvis representeres ved den "svarte" komedie.

Det bevisstløse kaos ; objektivitet som elastisk variabel

Av Trond Ruud

"Balanserende mellom ord og tonefall, porsjonerte han ut sine setninger langsomt og forsiktig, for å treffe den riktige grad av halv-klarhet. Han ønsket å få henne til å forstå, men ikke forstå fullt ut, utvetydig, ned til roten - idet essensen av det moderne språket han hadde perfektionert seg i, besto av aldri å la seg selv eller andre forstå noeenting ned til roten" (Atlas Shrugged)

Middelalderens ugjennomtrengelige intellektuelle mørke var et uavkortet produkt av makt-havernes intuitive forståelse av at det frie, ubundne menneskelige intellekt representerte den største trusselen mot deres despotiske regimer.

Antipatien mot fjernsynsteatret skyldes derfor ikke bare en manglende evne og vilje til alvor og dybde, men bunner i et utilfredsstilte behov for en dramatik som gir uttrykk for et positivt livssyn. En dramatik som ikke bare skildrer livets elendighet, men som også søker å finne veien ut av den ved å skildre en bedre virkelighet, slik den kan og bør være.

Forts. side 4

IGNORERT AV NORSK PRESSE:

Greenspan med Objektivisme i Det hvite hus

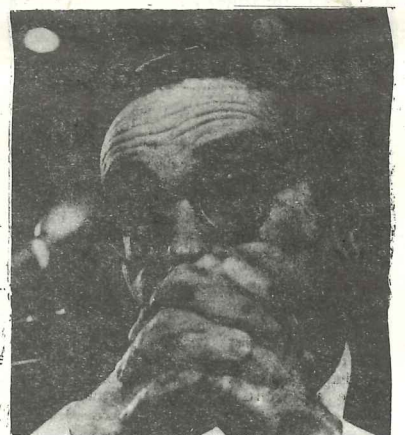
Ergo - artikkel.

av

Tim Wiggins

Alan Greenspan, formann for the President's Council of Economic Advisers kom i rampelyset sist september da han ble angrepet av liberale for bemerkninger om inflasjonen som han lot falle på en konferanse i administrativ regi.

Kennedy og andre velferdsstatikere hadde på en konferanse konsentrert oppmerksomheten om virkningene på de fattige, og hevdet at de var selve hovedoffrene for inflasjonen. Velferdsstatikerne protesterte heftig mot ethvert forsøk på å balansere det føderale budsjett ved til en viss grad - å skjære ned på overføringene til de trengende.

Greenspan

Greenspan påpekte at enhver borger skades av inflasjonen, ikke bare de fattige, og at hvis

Forts. side 4

Fullsatt sal; Ayn Rand suksess i Boston!

Ayn Rand holdt foredrag i Boston's Ford Hall Forum den 21. oktober ifjor.

Disse forelesningene ved Northeastern University er hennes eneste offentlige fremtredener, og har etterhvert blitt en tradisjon som trekker folk fra alle kanter av U.S.A. og Canada.

Som vanlig var auditoriet fylt til siste plass og en stor mengde mennesker som var kommet for å høre henne, måtte vende om med uforrettet sak. Imidlertid var det direkte sending av foredraget på en radiostasjon, slik at skuffede langveisfarere allikevel hadde anledning til å lytte til hva som hun hadde å fremføre.

Forts. side 3

Ego

ANSVARLIG REDAKTØR
Trond Ruud

KULTUR-REDAKTØRER
Kirsti Minsaas
Eirik Jensen

ØVRIGE REDAKSJON
Åge A. Holter
Nils Myklebust
Sven Thommesen

SALG OG ANNONSESJEF
N. Myklebust

Ego, Majorstuv. 17B, Oslo 3

Trykk:
Hausmann & Jensen, Oslo

OBS!

For å forhindre forveksling med det norske tidsskriftet ERGO, gjør vi herved oppmerksom på at våre henvisninger til kilde ved dette navn, samt artikler merket Ergo henspiller på et amerikansk tidsskrift ved samme navn. "Vårt" ERGO utgis ved universitetene Harvard, M.I.T., Boston og Tufts. Det er ukentlig, med et opplag omkring 7000.

ERGO bekjenner seg - i likhet med EGO - til Objektivismens filosofi og etikk. På denne bakgrunn har det presentert mange klare, knivskarpe analyser av moderne amerikansk kultur. Spesielt har det gått hardt ut mot professorene og undervisningen ved de filosofiske fakulteter ved ovennevnte universiteter. Via sjeldent stimulerende argumentasjon har de påvist både logisk inkonsistens og direkte mystisisme i filosofi undervisningen som den praktiseres ved disse lærestedene.

Ved siden av dette, spenner bladets repertoar over et vidt spektrum, fra kunst og kultur til vitenskap, økonomi og politikk.

ERGO's redaktør, Eric Veyhl, har gitt oss ubegrenset adgang til oversettelse og reproduksjon av det materialet i ERGO som vi finner interessant for norske forhold.

(Materiale fra ERGO vil alltid være tydelig merket som sådant)

T.R.

DYBDEREKORDER

DEN TOTALE SAMFUNNSLYKKE

"I fremtiden tror jeg vi må over til en økonomi som ikke er så sterkt preget av markedsmeikk. Jeg tror vi må over på en form for offentlig økonomi. F.eks. tror jeg miljøproblemen bare kan løses ved at man velger hvilke produksjoner man skal ha. Vi får en lov som går i denne lei, loven om produktkontroll. Den er et skritt i riktig retning .....

.... Jeg tror ikke mindre offentlig forbruk kan løse industrisamfunnets problemer. Det kan bare skje ved en utvidelse av den offentlige sektor .... På en rekke områder må det sterkere styring til, ikke mindre.... Problemet er at vi ikke i tilstrekkelig grad har klart å styre samfunnet. Oppgaven er ikke å styre det enkelte mennesket, men å skape et lykkeligere samfunn totalt."

(Uthevelser og understreking av Ego)

Stortingspresident
Guttorm Hansen i V.G.
intervju 7/3-75 -

SALIGGJØRENDE UFORNUFT

"Vi i DKSF tror ikke at noen har rett til å erklære seg selv som besittere av den fullkomne sannhet. Selve navnet Objektivisme er svært misvisende da man ikke etter konservativ oppfatning kan operere med objektive kriterier i politikk eller historie. Videre er ikke fornuft det eneste saliggjørende her i livet."

(Uthevelser og understreking av Ego)

-Brev fra DKSF til medlemmer i F.S.O.-

DET GRADVISE ENKELTMENNESKET

"Alle var enige om å styrke og utvikle bedriftsdemokratiet.

.....
Flere mente at på lang sikt er det en prinsipiell målsetting at de ansatte overtar styringsretten over bedriftene. Utgangspunktet for dette syn er konservative grunnprinsipper som maktspredning og lokalt demokrati og en politikk som bygger på tillit til det enkelte menneske (her tillit til de ansatte).

.....
Det er disposisjonsretten som bør overtas av de ansatte, ikke eierretten. .... Et problem som i denne forbindelse ble nevnt er at det private initiativ og den personlige tiltakslyst vil kunne bli svekket dersom styringsretten etter hvert vil gå over til de ansatte. Andre trodde det var mulig å løse dette problemet gjennom en gradvis reformprosess der bedriftens eiere får garantert en viss inflytelse, en form for kompensasjon o.l."

(Uthevelser og understreking av Ego)

- Artikkel av DKSF's formann om et DKSF seminar på Reistad.
Minerva nr.6 1975 -

PÅ FLUKT FRA PROFITTEN

"Man kunne for eksempel begynne med å erstatte odiøse og demagogiske uttrykk som 'profitt' og 'profittinteressert' med mer nøytrale og saklige betegnelser for det samme begrep: Lønnsomhet, rentabilitet."

(understrykninger av EGO)

-Leder, Aftenposten,
9/5-75 -

Avisens FUNDAMENT

EGO støtter det etiske prinsipp om at det enkelte mennesket bør leve for sin egen lykke, og i harmoni med menneskets natur som et vesen hvis fundamentale redskap for opprettholdelse av livet er dets logiske fakultet.

En slik etisk eksistens krever åndsfrihet og frihet til å handle på basis av egne, uavhengige vurderinger.

Dette impliserer at det eneste moralske system er det som er basert på individets rettigheter. Individets rettigheter kan utelukkende eksistere i form av uavkortet eiendomsrett, i dette ordets fulle og egentlige betydning.

Å sikre disse rettigheter nødvendiggjør eksistensen av en statsmakt hvis eneste oppgave følger er å hindre bruk av vold.

To prinsipper innbakt i dette er total adskillelse av stat og økonomi og total adskillelse av stat og undervisning.

De redaksjonelle medarbeidere i EGO holder Objektivismens filosofi som sin filosofiske basis og oppfordrer alle som ønsker kunnskap om dette til selv å konsultere Ayn Rands verker.

Alle artikkelforfattere er individuelt ansvarlige for sine artikler og de meninger som der forfektes.

Til LESEREN:

En fortsatt utgivelse av EGO er avhengig av hvorvidt vi klarer å selge ut dette nummeret.

Hvis du som leser dette er enig i våre synspunkter og ønsker at avisen skal fortsette er vi avhengig av din aktive støtte.

Den beste måte å støtte avisen på er om du kjøper et antall eksemplarer til utdeling eller salg til dine venner og bekjente.

Bestilling kan gjøres med nedenstående slipp:

EGO, Majorstuv. 17B, OSLO 3
BESTILLING AV EGO:

Antall:.....
Vedlagt kr. ....
Navn.....
Adresse.....

Ayn Rand og OBJEKTIVISMEN

Av Kirsti Minsaas

Ayn Rand er en av vår tids mest kontroversielle skikkelser på den filosofiske og litterære arena. I U.S.A. er hennes idéer og bøker gjenstand for økende oppmerksomhet og interesse, som har gitt henne en stadig større tilhengerskare - men også mange glødende motstandere.

Det turde være på tide at hennes filosofi og romaner blir viet større oppmerksomhet også i Norge.

Det typiske er at hun henter sine tilhengere og motstandere både fra venstre-siden og høyre-siden - og sprenger således det tradisjonelle skillet mellom disse to grupperinger. Dette vil ikke si at hun er sentrumpolitisk orientert, men at hun påviser likhetene ved det som kalles "ekstrem" høyre- og venstre politikk - og stiller seg i klar opposisjon til begge. Alternativet er en konsekvent gjennomført Laissez-Faire kapitalisme. D.v.s. en politikk basert på individuell frihet og individuelle rettigheter.

Det som imidlertid skiller Ayn Rand fra de konservative tilhengere av kapitalisme og som gjør henne radikal i forhold til disse er at hun har klart å gi kapitalismen en konsistent ideologisk basis.

D.v.s. en etisk basis, som igjen hviler på en metafysisk og epistemologisk basis.

Det er denne filosofiske basis som er avgjørende for hvorvidt man velger å anerkjenne eller forkaste hennes ideologi. Og som gjør henne primært, ikke til kapitalist, men til Objektivist. Objektivisme er det navn hun har gitt sin filosofi ut fra det aksiom at eksistensen eksisterer. D.v.s. at det eksisterer en objektiv virkelighet uavhengig av vår bevissthet, men at bevisstheten har mulighet til å nå kunnskap om denne virkelighet.

På samme måten som hun i politikken forkaster det tradisjonelle motsetningsforhold mellom høyre og venstre, forkaster hun i epistemologien det tradisjonelle skillet mellom en

subjektiv erkjennelse av virkeligheten som det eneste mulige og en erkjennelse av virkeligheten som et absolutt i seg selv, utilgjengelig for den menneskelige erkjennelse ad rasjonell vei, men kun ad mystiske åpenbaringer. Begge forkaster de den menneskelige fornufts objektive erkjennelsesevne, og Ayn Rand stiller seg i opposisjon til begge ved å forsvare fornuftens enorme potensial. Det er denne rasjonalismen som utgjør selve essensen i hennes filosofi.

Konsekvensene av denne rasjonalismen blir, kort resymert, i etikken et forsvaret for en rasjonell egoisme.

Her forkaster hun det tradisjonelle skillet mellom altruismens utslettelse av ego til fordel for andre (det "moraliske") og egoismens utnyttelse av andre til fordel for ego (det "praktiske"). Begge forkaster de muligheten til å leve for seg selv og sin egen lykke uten at dette skjer på bekostning av andre mennesker. Ayn Rand påviser at det ikke er noe nødvendig motsetningsforhold mellom det moralske og det praktiske, eller mellom det som gavner en selv og det som gavner samfunnet. Rasjonelt sett.

I estetikken blir konsekvensen av objektivismen paradoksalt nok en romantisk skole. Men da er rasjonelt fundamentert romantikk. Her forkastes det tradisjonelle skillet mellom "formalisme" og "emosjonalisme".

Dvs. mellom en "kald" intellektuell kunst og mellom en "spontan" og "intuitiv" kunst.

Begge aksepterer en uforønelig splittelse mellom følelser og fornuft. Objektivismen hevder at emosjoner er en automatisk respons på grunnlag av ens verdivalg, bevisst eller ubevisst. I den grad man velger bevisste, rasjonelle verdier, vil man skape balanse mellom følelse og fornuft. Av samme grunn forkastes skillet mellom realisme og romantikk, som begge aksepterer at verdier er livsfjerne og uoppnåelige.

En romantisk realisme

NM BOKSERVICE Øvre Bjertnes 14
1482 Nittedal
Alle Ayn Rand's bøker + endel andre lagerføres.
Bøker henvist til i Ego skaffes.
The Ayn Rand Letter, Ego, Ergo, Access to Energy, Reason o.a. tidsskrift formidles.
Skriv etter omfattende liste med priser!

anerkjenner muligheten av å velge verdier som er realistiske, og ser derfor ikke noe nødvendig motsetningsforhold mellom idealer og virkelighet.

Disse og andre tvedelinger som preger den historiske utvikling på forskjellige områder, har det til felles at de bunner i et angrep på den menneskelige fornufts evne til å erkjenne en objektiv virkelighet, enten ved å forkaste bevisstheten, eller ved å forkaste virkeligheten. Dette har skapt en tilsynelatende uløselig konflikt mellom bevissthet og virkelighet, mellom kropp og sjel, mellom ånd og materie. En konflikt som igjen ligger til grunn for det syn at mennesket er fanget i en evig strid mellom "ekstreme" motsetninger. En strid som i dag søkes løst ved en

Det er denne konflikt objektivismen søker å løse, ikke i form av kompromisser, men ved å integrere forholdet mellom bevissthet og virkelighet ved hjelp av fornuften, og forkaste enhver isme og skole som stiller dem opp mot hverandre. Enten man velger den ene eller den andre, eller en sakalt nøytral balanse.

For alle dem som føler en økende forvirring og frustrasjon over vår tids tiltagende irrasjonalitet, forfall og dekadens burde Objektivismen kunne stå som det eneste valde alternative. Både for radikalere og konservative.

"INTET ER SÅ MEKTIG SOM EN IDÉ HVIS TID ER KOMMET"

Victor Hugo

K KREDITKASSEN

Forts. fra side 1

TV-teateret

Det vil si: basert på en metafysisk oppfatning av virkeligheten som rasjonell og av mennesket som et viljestyrt vesen med frihet og mulighet til å velge objektive verdinormer og realisere disse i sin praktiske eksistens.

Det fundamentale behov kunstneren har tilfredsstillende, og som bare den kan tilfredsstillende, er behovet for å få en slik livsoppfatning bekreftet og understøttet, ved kunstgjørelse i form av et kunstverk, slik at den menneskelige bevissthet et øyeblikk kan oppleve og nyte den virkeligheten den tilstreber, og derigjennom hente kraft og inspirasjon til å fortsette sin streben mot denne virkeligheten.

Hvis et kunstverk derimot formidler en verdifiendtlig livsfølelse, vil dette enten føre til motstand i den grad den motsier ens egen holdning eller til destruksjon i den grad man stiller seg åpen for en slik kunst.

Det er på dette punkt store deler av vår tids kunst svikter i sin funksjon. Uansett hvilke moderne stilretninger man velger, gir de uttrykk for et livssyn som på forskjellig vis legger vekt på det irrasjonelle i den menneskelige tilværelse. Alle springer de ut fra naturalismen, som inspirert av psykoanalysen ser mennesket som et av natur hjelpeløst vesen, determinert på godt eller ondt av tilfeldige arve- og miljøfaktorer, uten vilje og mulighet til selv å velge sin form for eksistens og karakter.

De forskjellige antinaturalistiske retninger representerer fundamentalt sett ikke en motreaksjon mot naturalismen, men er en konsekvens av denne, ved på forskjellig vis å understreke det irrasjonelle, det onde og det stygge i den menneskelige tilværelse, og opphøye dette til metafysisk virkelighet - det være seg absurdismen, som ser mennesket som et identitetsløst og viljeløst vesen, fanget i et absurd univers - eller surrealismen, som fornektet den menneskelige fornuft og tilstreber en kunst basert på ubeviste prosesser - eller eksistensialismen, som innrømmer mennesket en fri vilje til å velge sin eksistens, men der det likevel er hjelpeløst dømt til å mislykkes i et råttent og absurd univers - eller den abstrakte kunst, som fornektet den konkrete virkelighet ved å presentere en abstrakt form, løsrevet fra ethvert konkret innhold med mening for den menneskelige bevissthet, osv.

Den politiske strømning i kunsten er først og fremst en kollektivistisk strømning, ikke en selv-

stendig stilretning, men synes på forskjellig vis forenlig med de ulike varianter innenfor modernismen. Disse danner bare skyggelegninger innenfor en (ekspisitt eller implisitt) sosialistisk preget kunst. Ingen av dem er forenlige med et laissez-faire-kapitalistisk syn på politikk, d.v.s. en politikk basert på det rasjonelle individs frihet og rettigheter.

Hvilken kunstretning er det så som representerer et konkret alternativ til modernismen? Fundamentalt sett bare den romantiske. Men fordi behovet for en slik kunst i vår tid er ubevist og/eller overfladisk uttrykt, manifesterer romantikken seg også særlig på dette plan, i den såkalte underholdningskunst, i salongkomedier, kriminalromaner, westerns, visemusikk etc., som representerer den siste rest av en etterhvert nokså falmet, banalisert og utvendig romantisk strømning i kunsten. En virkelighetsfjern, glansbildepreget, action- eller horrorpreget kunst som stort sett tjener som en eskapistisk lindring fra den brutale virkelighet. En romantikk som danner en slags glasur over en naturalistisk virkelighetsopplevelse, fordi den dyrker en subjektiv og urealiserbar verdiskala, istedenfor å søke en objektiv verdiskala, som kan gjøre romantikken realistisk, ikke eskapistisk, d.v.s. en romantikk som kan løftes opp på et metafysisk holdbart plan, fordi den oppfatter det verdifulle, ikke det onde og det grusomme, som det essensielle ved virkeligheten.

Romantikken i sin opprinnelse, som den utviklet seg på 1800-tallet, hvilte på et mer solid fundament. Likevel er romantikken blitt definert som en hovedsaklig emosjonell og mystisk preget kunstretning, i likhet med enkelte antinaturalistiske, moderne retninger. Inndelertid er det en av grunn mellom disse. Hvorfor?

Fordi det essensielle ved romantikken ikke er det emosjonelle, men at den er verdiorientert, i fundamental motsetning til modernismen. Dens tragedie, og den primære årsaken til dens fall, var at den dyrket det emosjonelle som basis for sine verdiopplevelser, i stedet for å underbygge disse rasjonelt og nå det emosjonelle som en konsekvens.

I små glimt kan vi spore et latent og stadig voksende behov for en nyromantisk renaissance. Tydeligst har dette manifestert seg gjennom den nostalgiske bølgen og nyoppdagelser av enkelte romantiske kunstnere. Men skal disse lyglint gis mulighet til å skinne opp, må romantikken forsynes med et bevisst og rasjonelt fundament. Et fundament som kan heve den opp fra det mystiske og svermeriske og gi den metafysisk validitet. Hvis ikke, vil disse glimtene snart slukne i irrasjonalismens mørke.

Forts. fra side 1

Greenspan

man var opptatt av statistikk, var det aksjemeglerens fortjeneste som var hardest rammet. Hans kollektivistiske kritikere fordreide utsagnene og angrep ham på det voldsomste, idet de beskyldte både ham og administrasjonen for bare å tilgodese "de rike" etc. En av tilhørerne ropte: "Det er hele problemet med administrasjonen: meglere fra Wall Street." Hubert Humphrey og Edward Kennedy angrep ham igjen i offentlige uttalelser. Harvard's J.K. Galbraith beskyldte ham i en artikkel i New York Times for å være "følelsesløs".

Alan Greenspan er en av de få i regjeringen som er klar over at det er regjeringen, med fullstendig kontroll over dollaren i over 40 år, som er ansvarlig for inflasjonen og pengeverdiens forringelse. For å stoppe inflasjonen, må regjeringen slutte å drive prisene i været. Dette betyr blant annet at de ikke må bruke og gi bort penger de ikke har.

Greenspan satte seg også i mot statiskernes forslag om å løse inflasjonsproblemet ved avgiftsøkning til dekning av alle regjeringens ønskemål, for på den måten å skifte ut en form for konfiskasjon av eieendom (inflasjon) med en annen (beskatning).

Alan Greenspan er ikke altruist, og han unnskylder seg ikke for det. Det er dette som ergrer kollektivistene, fra Galbraith og nedover, og forklarer den sterke følelsesmessige reaksjonen på en tilsynelatende ubetydelig uttalelse. Greenspan vurderer ikke økonomiske verdier på grunnlag av "behov", som er til fordel for dem som ikke står seg så godt på bekostning av de produktive. Heller ikke favoriserer han de heldige på bekostning av de uheldige.

Men ethvert skritt mot en økonomi basert ikke på behov, men på rettferdighet for alle, er uforenlig med altruismen. At Greenspan ikke prioriterer behov ansees som umoralsk, eller i beste fall amoralsk, etter altruistisk dominert kultur.

Men Greenspan er, savidt jeg vet, mann av prinsipp, og slike taktikker vil ikke rokke ham. Han kan bli avsatt av en administrasjon som frykter strid og "polarisasjon", men ingen moralske kompromisser vil bli halt ut av Alan Greenspan.

Forts. fra side 1

Kaos

Denne revolusjon var et opprør mot et vakuum - mot en endeløs tomhet der hvor menneskets adelsmerke, intellektet skulle ha vært. Det revolusjonære var derfor erkjennelsen av at den objektive virkeligheten eksisterer - og at den menneskelige bevissthet er istand til å observere, forstå og beherske denne. Rennsansen var således den spede begynnelse på fornuftens seier over middelalderens mystisitet, ubegriperlige irrasjonalitet.

Hvorfor var dette så revolusjonært? Spørsmålet bringer oss til Objektivismens fundamentale, grunnleggende oppfatninger.

På samme vis som mennesket kan leve kun om dets organer fungerer i kontinuerlig opprettholdelse av livet, så overlever det kun i den grad bevisstheten eksisterer i kontinuerlig opprettholdelse av det samme liv.

Forskjellen mellom de indre organer og bevisstheten ligger imidlertid i det faktum at førstnevnte fungerer automatisk mens sistnevnte kan fungere utelukkende som en frivillig, viljestyrt prosess - en prosess hvis fundament må være den forståelige, objektive virkelighet om den skal ha noensomhelst verdi.

Menneskets fysiikk utmerker seg, i forhold til dyrets, ved sin manglende utrustning for automatisk forsyning. Den enkleste form for eksistens forutsetter bolig, klær, redskap og våpen. Mennesket må altså produsere for å kunne overleve i det hele tatt.

Produksjon - all produksjon - er en skapende prosess som forutsetter kunnskap og viten om virkeligheten. Om mennesket skal kunne leve, må det altså først erkjenne at en spade er en spade, at opp er opp, at A er A, at virkeligheten virkelig eksisterer - at enhver form for menneskeverdig liv krever søken etter og oppfyllelse av rasjonelle, objektive mål og verdier som harmonerer med menneskets natur, med virkeligheten.

Disse premisser og etiske verdier er parallell med de som (uformulerte) lå bak den industrielle revolusjon og som overhodet gjorde denne mulig.

Begrepet "industrielle revolusjon" er derfor egentlig misvisende, idet dens tilblivelse var resultatet av - og ikke årsaken til - en langt viktigere og mer fundamental intellektuell revolusjon. Premissene for denne egentlige revolusjonen, var frihet - frihet til selv å bestemme sine mål, handlinger å verdier.

Det samfunnssystem som derved oppsto, er det som idag kalles Laissez-faire kapitalisme. Slaveri og fortrykk ble avskaffet i den grad de forskjellige samfunn aksepterte kapitalisme.

Frivillig handel - og ikke rå makt, produksjon - og ikke konfiskasjon, oppsto som de ledende prinsipper i menneskelige relasjoner.

Dette friga menneskets iboende, ubegrensede skaperkraft, med den følge at det å overleve snart ble mulig også for alle de utallige millioner, som i den før-kapitalistiske tid var dømt til en eksistens i kronisk sult inntil periodiske sultekatastrofer og epidemier utrydte "overskuddsbefolkningen". "Antallet av de som døde innen fylte 5 år, fallt fra 74.5% i 1730-49 til 31.8% i 1810-29"

(M.C.Buer i; "Health, Wealth and Population in the Early Days of the Industrial Revolution, 1760-1815", G.Routledge & Sons London 1926, side 30)

Man opplevet en eksplosjon både i folketall og i menneskehetens materielle standard - en standard som ingen føydal Lord engang ville kunne forstille seg. Individualisme var den skapende kraft som revolusjonerte verden.

"For at mennesket skal kunne beherske sin egen tilværelse og oppnå - i psykologisk og eksterm virkelighet - en menneskeverdig livssituasjon, så er tre forutsetninger nødvendige: Erkjennelse av fornuftens overlegenhet, frihet og rasjonelle moral-etiske prinsipper som ledetråd for dets handlinger"(Psykologen Nathaniel Branden i "Who is Ayn Rand")

Den tredje forutsetningen ble aldri oppfylt, hvilket er årsaken til at kapitalismen gikk til grunne og at den vestlige sivilisasjon i de siste hundre år, med økende hastighet har blitt slunget bakover mot en mørk, irrasjonell "Ny-middelalder"!

Kapitalismens innebyggede paradoks var nemlig kollektivist/altruist etikken, som i sin konsekvens er motpol til enhver form for frihet, individualisme og fornuftsbaserte handlinger. (Kfr. Ludwig von Mises' "Human Action", Henry Regnery Co. Chicago)

Mens kapitalismen demonstrerte mirakler foran menneskehetens åsyn, ble den blindt og nådeløst angrepet av samtidens intellektuelle.

En del av disse hungret tilbake til middelalderen og forkastet individualismen som vulgær. De hyltet det føydale aristokratets fortreffelighet og angrep frenetisk denne nye tids enere som uten bakgrunn i tradisjon, familie og navn skapte seg rikdom og berømmelse utelukkende gjennom sin personlige dyktighet og initiativ.

De hatet den betydning som ble tillagt viten, teknologi og materiell fremgang - spesielt fant de søken etter belønning, d.v.s. profitt, som uutholdelig.

Individets Rettigheter - prinsippet som kapitalismen var grunnlagt på - forkastet middelalderens opposisjonsløse, kollektive underkastelse ovenfor selvbestaltede autoriteter. Av denne grunn ble intet så hatsk angrepet som nettopp dette prinsipp - og her fikk middelalderens forkjempere støtte fra den annen store gruppe av anti-kapitalistiske intellektuelle: sosialistene.

De skal behandles nærmere i neste artikkel.

Da vil jeg også gi et overblikk over hva datidens (og nåtidens) påståtte "forsvarere" av Kapitalismen, de konservative, gjorde for å ødelegge de friske samfunn og hvordan dette var en naturlig følge av deres altruist/kollektivist-etikk, som de delte, og deler, med sosialistene.

ØNSKER DU OGSÅ Å ARBEIDE FOR FRIHET OG FORNUFT? Kontakt Ego !

F.S.O. Foreningen til Studium av Objektivisme

Foreningen til Studium av Objektivisme er opprettet for å være et samlingspunkt for de individer i Norge som kjenner og anerkjenner Objektivismens fundamentale prinsipper.

Foreningens primære hensikt er å tjene som et forum for debatt og idé utveksling omkring gyldigheten, konsekvensene og den videre applikasjon av Objektivismens filosofi og etikk.

Videre søker foreningen kontinuerlig opplysninger om relevante bøker og tidsskrifter og formidler dette til medlemmene.

All utadrettet virksomhet er basert på individuelle medlemmers personlige initiativ. Foreningen deltar således ikke aktivt i slik virksomhet, men arrangerer møter og konferanser hvor disse virksomheter diskuteres og formidles.

Utførligere opplysninger om foreningens aktiviteter fåes ved innsendelse av navn og adresse, samt kr.1.25 i friemerke til: F.S.O. Postboks 26, Blindern - OSLO 3